

[Knud Østergaard.]

Ministeren siger et sted i sin redegørelse, at konferencen indgår som brikker i et storpolitisk mønster. Hr. Søgaard var jo allerede inde derpå, og jeg behøver ikke nødvendigvis at trække de ting frem, som hr. Søgaard sagde om, hvor man andre steder beskæftiger sig med en tilsvarende fredelig udvikling, en måde at få os til at leve i trykthed på.

Danmark ønsker indflydelse, og Danmark skal også gøre sig gældende under forhandlingerne. Man har sagt, at det er 35 nationer og ikke blokke, der optræder. Det får mig til at gå ind på den tankegang, om vi nødvendigvis skal have vores eget standpunkt. Det drejer sig om en vurdering af udenrigspolitik, diplomatisk indflydelse. Hvornår sikrer vi danske interesser bedst? Gør vi det ved at gå vore egne veje til stadighed, eller gør vi det ved at samarbejde med de grupper af nationer, som vi i anden relation har forbindelse med og føler os knyttet til? Her er vi vel nok ved noget centralt i dansk udenrigspolitik. Jeg synes, der ligesom har været en tendens til, at vi til tider skulle have et eget standpunkt bare for at have et eget standpunkt. Jeg siger ikke, at vi ikke til tider kan bruge et eget standpunkt, men det må i hvert fald ikke være noget, som ødelægger den mulighed, vi har for at øve indflydelse. I det hele taget er spørgsmålet om Danmarks indflydelse vel nok afhængig af den tillid, som man nærer til os som nation, som man nærer til os som troværdigt medlem, enten af vores NATO-alliance eller af det økonomiske europæiske system, som vi nu har indskibet os i. Jeg beder altså udenrigsministeren om at have disse ting for øje.

Når jeg trækker det frem, er det, fordi jeg kan se ligesom en nuance i vor stilling til dagsordensforslaget i forhold til, hvad vi har diskuteret tidligere. Det springende punkt er jo det sted, hvor der står, at det fra vestlig side er afgørende med friere bevægelser for mennesker, ideer og oplysninger tværs over landegrænserne. Sådan som udenrigsministeren redegør for det her, er det, ligesom der er sket en forandring af ordlyden. Vi er her ved noget helt centralt. Jeg bed mærke i i aftes, da jeg overværede „Horisont“-udsendelsen i fjernsynet, at ambassadør Melvin fra Helsingfors sagde noget i retning af, at Danmark og Frankrig lå nær

hinanden i synspunkter. Da ministeren i hvert fald ikke hidtil har oplyst noget i den retning, vil jeg gerne spørge, om der er difference i opfattelsen mellem de ni lande, som var til forhandling, forud for konferencens begyndelse i Helsingfors.

Jeg sagde udtrykkeligt, at det var det afgørende, dette med den friere bevægelighed af mennesker, ideer og informationer. Det hænger sammen med den definition af udenrigspolitik, jeg indledningsvis prøvede på at give, altså at det, der sker i menneskene, er det afgørende, deres livsmåde og livstro. Skal vi i de demokratiske lande tro på en udsoning på et eller andet tidspunkt, så må vi kræve for at få denne tro bekræftet, at andre mennesker kommer til at få de samme frihedsmuligheder, som vi har. De samme krav, som vi stiller for at kunne samarbejde med Grækenland, med Portugal, med Spanien, må vi også kunne stille over for totalitære stater af anden karakter.

Jeg ved godt, at vi indgår i realistiske forhandlinger, der betyder en optøning og en gradvis udvikling i en eller anden retning, men vores endemål, hvis vi skal tro på en kommende fredelig tilstand, hvor skellene er nedbrudt, må være udbredelsen af disse menneskerettigheder også til de lande, som ligger på den anden side af det, vi i dag kalder for jerntæppet. Derfor er det ikke uden grund, at konservative studenter på vort landsråd trak disse ting frem og fik vedtaget en resolution — en resolution, som jeg har været forpligtet til at videregive til udenrigsministeren, for at han — og det vil jeg bede om at ministeren vil svare på her — kan medinddrage disse synspunkter, som vi mener er afgørende for, hvor langt man i det lange løb kan nå.

Jeg kan altså godkende den redegørelse, som udenrigsministeren har afgivet. Jeg har stillet nogle direkte spørgsmål til ministeren, og jeg beder altså om at få svar derpå, men er tilfreds med tone og indhold i redegørelsen.

Poul Hartling: Dagen i går, den 22. november 1972, var såvist en vigtig dato. Det var dagen, da arbejdet med det, som oprindeligt hed Den europæiske Sikkerhedskonference, gik ind i den sidste forberedende fase inden selve konferencen.

Denne sikkerhedskonference, som vi har